

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

25.06.2026

Vår ref:

2026/29437

Deres dato:

«RefDato»

Deres ref:

«Ref»

«Mottakernavn»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Eldfrid Engen, 32266809

Oppstart av verneplan for tre verdifulle naturområder i Buskerud og Akershus

Statsforvalteren melder med dette oppstart av verneprosess for tre områder i Buskerud og Akershus. Hensikten med meldingen er å innhente synspunkter og sikre medvirkning før det lages et konkret verneforslag. Innspill sendes til Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus innen 20. august 2026.

Statsforvalteren har fått i oppdrag fra Miljødirektoratet å starte prosessen med å opprette nye verneområder. Oppdraget er forankret i Stortingsmelding 35 (2023-24) Bærekraftig bruk og bevaring av natur, og skal supplere det eksisterende vernet i Norge med verdifull natur som er dårlig representert. Denne planen omfatter naturtyper som vann og våtmarksområder, skog og kulturmark. Se nærmere beskrivelse av hvert enkelt område nedenfor.

Melding om oppstart

I samsvar med naturmangfoldloven § 42, melder Statsforvalteren med dette oppstart av verneprosess for følgende områder:

- **Mikkelrud**, Aurskog-Høland kommune, ca. 44 dekar, 1 grunneier
- **Djuptjern, Møyretjern, Flåtjern**, Øvre Eiker kommune, ca. 89 dekar, 12 eiere
- **Spiketjern**, Kongsberg kommune, ca. 64 dekar, 1 grunneier.

Aktuell verneform er naturreservat etter naturmangfoldloven § 37. Naturfaglige rapporter og kart over områdene kan sees på Statsforvalterens hjemmeside, www.statsforvalteren.no/os under miljø og klima, eller sendes per post ved forespørsel. Mer detaljerte kart over områdene kan en etter hvert finne på Miljødirektoratets kartløsning <https://kart.naturbase.no>. Øverst til venstre i bildet huker du av for «kartlagsliste», og deretter «naturvernområder» og «foreslåtte naturvernområder» i menyen på venstre side. Da blir det mulig å zoome seg inn i kartet, og se flere detaljer. I søkefeltet øverst til høyre kan områdenavnet skrives inn.

Vi gjør oppmerksom på at oppstartsarealet skal utredes videre i verneprosessen, og det kan komme endringer.

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

Bakgrunn for verneplanen og formålet med vernet

Denne verneprosessen inngår i et prosjekt som kalles *Bevaring av verdifull natur*, og den skal supplere tidligere verneplaner. Norge har forpliktet seg til å ta vare på et representativt utvalg av alle naturtyper og dermed sikre leveområder for planter, dyr og insekter. Vi ønsker særlig å sikre natur som er truet av utbygging eller annen bruk eller av endret bruk, og som er tilholdssted for sjeldne eller truede arter. Tap av natur og naturmangfold er en av de største truslene verden står overfor i dag. Områdevern etter naturmangfoldloven er et langsiktig virkemiddel som kan bidra til å sikre viktige områder for naturmangfoldet i Norge. Dette supplerende vernet skal bidra til å oppfylle følgende nasjonale mål: "Et representativt utvalg av norsk natur skal bevares for kommende generasjoner".

Miljødirektoratet skriver i sin rapport «Forslag til plan for supplerende vern» (2017) at «klimarisiko, tap av naturmangfold og kollaps av økosystemer på topp fem-listen over risiko som kan få betydning for makroøkonomiens utvikling framover. De siste tiårene er det globale naturmangfoldet betydelig redusert. Living Planet Report 2015 (WWF 2016) viser at verdens dyreliv er mer enn halvert siste 40 år. I den globale rødlista for arter (verdens naturvernunion/IUCN 2017) vises det til at arealendringer er den desidert største påvirkningsfaktoren, etterfulgt overbeskatning/høsting, fremmede arter, forurensing og klimaendringer.

Mikkelrud ligger på Mangenskogen i Aurskog nord i Aurskog-Høland kommune. Området det meldes oppstart for, er en del av en skogfinneplass som ble fredet etter kulturminneloven i 2023. Mens kulturminnevernet omfatter både slåttemarker og skog, er det de skjøtselsavhengige slåttemarkene som det nå meldes oppstart for etter naturmangfoldloven. Kulturlandskapet har vært i kontinuerlig hevd i 300 år, med dokumentert bosetting tilbake til 1723. Størsteparten av arealet har vært brukt som slåttemark, men gjennom disse årene har deler vært pløyd opp til åker og deler har vært beita. De seneste tiårene har hele arealet vært slåttemark. Lokaliteten er meget artsrik og unik, med 160 registrerte karplanter, og huser en av Østlandets største solblomlokalteter. Lokaliteten er også rik på insekter, med ca. 800 registrerte arter, hvorav ca. 30 er rødlistet.

Det har oppstått usikkerhet om hva skogfinneplassen i Aurskog-Høland korrekt heter, Mikkelrud eller Mikkelsrud. Begge former framstår språklig mulige, men de har ulik historisk og faglig forankring. Hos Kartverket benyttes navnet Mikkelsrud. I forbindelse med fredning og dokumentasjon av skogfinneplassen benytter Riksantikvaren, Kulturminnefondet, Skogfinneforeningen og Aurskog-Høland kommune navnet Skogfinneplassen Mikkelrud. Vi foreslår å benytte navnet Mikkelrud, men ønsker synspunkter på dette.

Djuptjern, Møyretjern, Flåtjern ligger i Øvre Eiker kommune, på åsen mellom Eikeren og Lågendalen. Området har viktige naturkvaliteter knyttet til kalkpåvirkede vann og våtmarksområder langs vassdraget. Her er rikmyrer, rik sumpskog og meanderende bekkeløp. Det er registrert noen kravfulle og rødlistede arter. Det er ønskelig å inkludere noe kantskog langs vassdraget. Slik skog må eventuelt vernes gjennom frivillig avtale med grunneier, se nedenfor. Dette vil bli avklart før høring av verneforslaget.

Vassdraget fortsetter inn i Kongsberg kommune. Det ble meldt oppstart av verneplanarbeid for arealet i Kongsberg i 2023. Videre i verneprosessen vil de to delområdene bli behandlet som et felles verneforslag. Statsforvalteren foreslår navnet Vassdalen som navn på hele arealet, dette ønsker vi synspunkter på.

Spiketjern er et svært kalkrikt tjern som ligger på Lauar sør for Kongsberg by. Det ble meldt oppstart av verneplan for selve tjernet i 2023. I ettertid er skog inntil og rundt tjernet tilbudt til frivillig vern. Skogarealet har kalkkrevende vegetasjon og består av kalkgranskog og kalk- og lågurtfuruskog med innslag av rik gransumpskog og høgstaude granskog. Hele arealet består av truede og sårbare naturtyper.

I den videre verneprosessen vil tjernet og skogen inntil bli behandlet som et felles verneforslag. Se mer om ordningen med frivillig vern av skog nedenfor.

Skog innenfor oppstartsområdene

Utgangspunktet for denne verneplanen er ikke skog, men grunneier kan tilby tilgrensende skog som frivillig vern. Skogeierorganisasjonene kan gi grunneierbistand for områder hvor skog inngår, dette er kostnadsfritt for skogeier. Ta gjerne kontakt med oss eller skogeierorganisasjonene dersom du har spørsmål om dette.

Hva innebærer vernet?

Vern av et område som naturreservat vil medføre at ingen kan foreta seg noe som forringer verneverdiene, og at vegetasjon og dyreliv er vernet mot skade og ødeleggelse. Dette innebærer forbud mot hogst, fysiske inngrep og motorferdsel. Bruk av områdene til blant annet friluftsliv, bær- og sopplukking, jakt og fiske vil derimot være tillatt. Hvilke bestemmelser som gjelder for det enkelte område, blir beskrevet i verneforskriften når verneforslagene kommer på formell høring.

Innspill og videre prosess

Gjennom oppstartsmeldingen er målet å innhente synspunkter og sikre medvirkning før det utformes et konkret verneforslag. Vi vil gjerne ha opplysninger om naturverdier og brukerinteresser, og ønsker innspill som kan bidra til gode løsninger for både bruk og vern. Vi ber fylkeskommunen og kommunen vurdere hvordan lokale og regionale planer best kan tilpasses verneforslagene.

Etter gjennomgang av kommentarer til oppstartsmeldingen vil verneforslaget med detaljert områdeavgrensning og verneforskrifter sendes på høring med frist på to måneder for å komme med uttalelse. I høringen vil det også gis en nærmere beskrivelse av områdene. Etter høringen vil Statsforvalteren gå gjennom uttalelser, gjøre eventuelle justeringer og sende vår tilrådning om vern til Miljødirektoratet. Endelig vernevedtak fattes av Kongen i Statsråd.

Merknader til oppstartsmeldingen

Merknader til oppstartsmeldingen og innspill til verneplanarbeidet sendes pr e-post til sfospost@statsforvalteren.no, eller som brevpost til: Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, Postboks 325, 1502 Moss.

Frist for å komme med merknader er 20. august 2026.

Dette brevet sendes til grunneiere og andre aktuelle høringsinstanser.

Kontaktinformasjon til saksbehandlere:

- Mikkelrud: Øystein Røsok, tlf: 22 00 36 40, epost: oystein.rosok@statsforvalteren.no
- Spiketjern og Djuptjern, Møyretjern, Flåttjern: Eldfrid Engen, tlf: 32 26 68 09, epost: eldfrid.engen@statsforvalteren.no

Med hilsen

Ellen Lien
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Eldfrid Engen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Kart Mikkeldrud
- 2 Kart Djuptjern-Møyretjern-Flåtjern
- 3 Kart Spiketjern
- 4 Adressater

Mottakerliste:

Elin Wahlstrøm Borgersen			
Anne Barbro Kårtvedt	Åssideveien 310	3322	Fiskum
Kaja E Veland Klunderud	Åssideveien 525	3322	Fiskum
Anders Fossesholm	Fossgata 35	3320	Vestfossen
Kristian Haugnes	Åssideveien 463	3322	Fiskum
Ole Martin Værås	Åssideveien 453	3322	Fiskum
Hilde Marie Ruud	Åssideveien 435	3322	Fiskum
Ole Temtemoen	Åssideveien 366	3322	Fiskum
Marianne D Mysterud	Landingsveien 18	0767	Oslo
Anne Berit Haga	Gamle Kongsbergvei 19	3322	Fiskum
Kristoffer Krekling	Åssideveien 274	3322	Fiskum
Harald Vego	Åssideveien 173	3619	Skollenborg
Bjørn Haugnes	Åssideveien 392	3322	Fiskum
Anne-Lise Torvund	Vikoddenveien 14	1930	Aurskog
Lars Oscar Toverud	Vækerøveien 124 A	0383	Oslo

Andre Høringsinstanser etter liste